

Cuvântul Judecătului

5 LEI
ExemplarulRedacția și Administrația:
ARAD, Str. Românilui No. 6.
Telefon 156.ORGAN POLITIC SI DE INFORMATIUNI
Apare Joia și DuminicaABONAMENTE:
Un an, lei 400.— sease luni, lei 250.— trei luni
lei 150.— Pentru autorități și întreprinderi par-
ticulare 1000 lei anual, — sease luni, lei 600.—3 LEI
Exemplarul

Vacanțele

S'au inceput vacanțele... Scoalele și-au închis pentru o vreme portile.

Elevii de liceu și studenții universitari, în marea lor majoritate, fiind ai satelor noastre au întors la căminurile pănești. Unii s'au întors la înălțina după un an de muncă; alții cari nu cunosc odihnă, să muncă și mai rămână realizările continue.

Spre acești elevi de liceu, mai ales spre studenții universitari, se îndreaptă gândurile noastre acum. Născuți în sate românești, ei cunosc unele nevoie acestor sate.

Pe lângă munca pe care ecăr student o face pentru bătineria diplomei, ei mai au și alte îndatoriri, îndatoriri fiind față de pătuță, tărăească din care au ieșit.

Suntem o țară nouă, plină de resurse nebune. Trebuie să mergem înainte!...

Lângă popoarele de carioare ne-așezat alături, trebuie să facem pași mari într-o liniște în aceașa linie.

Rătăcirea în întuneric din recul trebuesc răscumpărate înaintări îndrăsnete în cîmpurile realizărilor imane.

Ceeace alte popoare, favorizate de istorie, au făcut, veacuri de-a lungul, noi trebuie să facem repede și în sfîrșită indoio.

Am fost înținuți pe loc veacuri înfrigii. Am fost osândiți și trăim în întuneric de către cieci pentru cari luminarea noastră părea un pericol. Acum lanțurile s'au rupt... Suntem liberi!... Dar trebuie să ne știm folosi, pe deplin și această libertate.

Luminară și bunăstarea satelor noastre trebuie să fie înținta noastră de fiecare zi. Din satele noastre, unde fac energii uriașe, să alegem elemente pentru carteia românească, pentru comerț și industria românească de mâine. Înfrățim satul românesc cu orașul românesc, opinca

românească cu ciocanul românesc!

Studentilor le sunt deschise satele noastre setoase de lumenă și de îndrumări spre mai bine. Să meargă acolo. Să samene sămânța cea bună.

Cine are tragere de inimă poate face mult, infinit demult.

Nu putem seceră înainte de a fi sămână. Să noi nu vrem să secerăm pe pământurile altora.

Dorim din toată inima ca vacanțele din acest an să fie rodnice, mai presus de orice așteptări.

Dragostea activă pentru popor, pentru luminarea lui, studențimea ardeleană trebuie să ridice la înălțimea unui principiu de viață.

Numai așa vom merge înainte. Numai așa ne vom căstiga dreptul de a fi români veșnic aceste pământuri.

În viitor poporul românesc va fi așa cum ne vom da noi truda să-l facem.

Insemnări de-o zi

Mussolini și scriitorii italieni

Arad, 8 iulie.

Dela venirea în fruntea guvernului italian Benito Mussolini a dat mari și continue dovezi că și un adevarat prieten și un drept prețitor al scriitorilor italieni.

Prin vînăță lui, castelul dela Frascati (fosta proprietate a ex-Kaiserkului Wilhelm, "America" din Cleveland publică următoarele rânduri despre ultimul buletin al societății acesteia:

"Ultimul buletin al societății Friends of Roumania din New-York și mai mare și mai bogat în material ca oricare dintre cele de până acum. Se găsesc în el statistici îngrijite despre populația terii, despre reformele administrative și agricole, cum și orientări asupra legilor privitoare la armată, la convențiuni, la Comisia Dunăreană și la Mica Înteqere. Buletinul mai dă informații de valoare asupra problemelor postbelice, asupra Cultelor și Instrucțiunii Publice, asupra Finanțelor, asupra Industriei, Comerțului, Comunicațiilor și circulației monetare.

Sunt frumos aranjate în liniște grafice și ușor de înțeles mai ales statisticile referitoare la bancnotele emise de România dela 1910 și până la 1925, la import și export la salariile funcționarilor publici și la fluctuațiunile leului.

O carte de informație ca aceasta face bune servicii terii în Statele Unite, dacă este răspindită în deajuns. Știm că membrul societății Prietenilor României o primește.

Prin vînăță lui Mussolini, autorul acestei mutări. Tot Mussolini a fost acela care a interzis Cabotinilor să pătrăsească teritoriul italiano, oferit nobil poețilui mare și soldatului incomparabil.

Tot prin vînăță Ducului s'a înființat decurând un Institut Național de editură, cu un capital de șase milioane, pentru editarea operei complete a lui d'Annunzio, în ediții somptuoase vrednice de Italia zilelor noastre.

Zilele trecute s'a inaugurat la Roma, într-unul din istoricele palati ale Capitului italiano, nou sediu al Societății scriitorilor italieni, mutat acolo dela Milano.

La serbarele inaugurației era de făță și Mussolini, autorul acestei mutări. Tot Mussolini a fost acela care a interzis Cabotinilor să pătrăsească teritoriul italiano, pe a da reprezentări în străinătate.

Tot ce e mare artă italiană a găsit în Benito Mussolini un sprijinitor fără rezerve.

De aceea cei mai de valoare scriitori italieni, mutat acolo dela Milano.

La serbarele inaugurației era de făță și Mussolini, autorul acestei mutări. Tot Mussolini a fost acela care a interzis Cabotinilor să pătrăsească teritoriul italiano, pe a da reprezentări în străinătate.

Tot ce e mare artă italiana a găsit în Benito Mussolini un sprijinitor fără rezerve.

De aceea cei mai de valoare scriitori italieni, mutat acolo dela Milano.

La serbarele inaugurației era de făță și Mussolini, autorul acestei mutări. Tot Mussolini a fost acela care a interzis Cabotinilor să pătrăsească teritoriul italiano, pe a da reprezentări în străinătate.

Tot ce e mare artă italiana a găsit în Benito Mussolini un sprijinitor fără rezerve.

De aceea cei mai de valoare scriitori italieni, mutat acolo dela Milano.

La serbarele inaugurației era de făță și Mussolini, autorul acestei mutări. Tot Mussolini a fost acela care a interzis Cabotinilor să pătrăsească teritoriul italiano, pe a da reprezentări în străinătate.

Tot ce e mare artă italiana a găsit în Benito Mussolini un sprijinitor fără rezerve.

De aceea cei mai de valoare scriitori italieni, mutat acolo dela Milano.

La serbarele inaugurației era de făță și Mussolini, autorul acestei mutări. Tot Mussolini a fost acela care a interzis Cabotinilor să pătrăsească teritoriul italiano, pe a da reprezentări în străinătate.

Tot ce e mare artă italiana a găsit în Benito Mussolini un sprijinitor fără rezerve.

De aceea cei mai de valoare scriitori italieni, mutat acolo dela Milano.

La serbarele inaugurației era de făță și Mussolini, autorul acestei mutări. Tot Mussolini a fost acela care a interzis Cabotinilor să pătrăsească teritoriul italiano, pe a da reprezentări în străinătate.

Tot ce e mare artă italiana a găsit în Benito Mussolini un sprijinitor fără rezerve.

De aceea cei mai de valoare scriitori italieni, mutat acolo dela Milano.

La serbarele inaugurației era de făță și Mussolini, autorul acestei mutări. Tot Mussolini a fost acela care a interzis Cabotinilor să pătrăsească teritoriul italiano, pe a da reprezentări în străinătate.

Tot ce e mare artă italiana a găsit în Benito Mussolini un sprijinitor fără rezerve.

De aceea cei mai de valoare scriitori italieni, mutat acolo dela Milano.

La serbarele inaugurației era de făță și Mussolini, autorul acestei mutări. Tot Mussolini a fost acela care a interzis Cabotinilor să pătrăsească teritoriul italiano, pe a da reprezentări în străinătate.

Tot ce e mare artă italiana a găsit în Benito Mussolini un sprijinitor fără rezerve.

De aceea cei mai de valoare scriitori italieni, mutat acolo dela Milano.

La serbarele inaugurației era de făță și Mussolini, autorul acestei mutări. Tot Mussolini a fost acela care a interzis Cabotinilor să pătrăsească teritoriul italiano, pe a da reprezentări în străinătate.

Tot ce e mare artă italiana a găsit în Benito Mussolini un sprijinitor fără rezerve.

De aceea cei mai de valoare scriitori italieni, mutat acolo dela Milano.

La serbarele inaugurației era de făță și Mussolini, autorul acestei mutări. Tot Mussolini a fost acela care a interzis Cabotinilor să pătrăsească teritoriul italiano, pe a da reprezentări în străinătate.

Tot ce e mare artă italiana a găsit în Benito Mussolini un sprijinitor fără rezerve.

De aceea cei mai de valoare scriitori italieni, mutat acolo dela Milano.

La serbarele inaugurației era de făță și Mussolini, autorul acestei mutări. Tot Mussolini a fost acela care a interzis Cabotinilor să pătrăsească teritoriul italiano, pe a da reprezentări în străinătate.

Tot ce e mare artă italiana a găsit în Benito Mussolini un sprijinitor fără rezerve.

De aceea cei mai de valoare scriitori italieni, mutat acolo dela Milano.

La serbarele inaugurației era de făță și Mussolini, autorul acestei mutări. Tot Mussolini a fost acela care a interzis Cabotinilor să pătrăsească teritoriul italiano, pe a da reprezentări în străinătate.

Tot ce e mare artă italiana a găsit în Benito Mussolini un sprijinitor fără rezerve.

De aceea cei mai de valoare scriitori italieni, mutat acolo dela Milano.

La serbarele inaugurației era de făță și Mussolini, autorul acestei mutări. Tot Mussolini a fost acela care a interzis Cabotinilor să pătrăsească teritoriul italiano, pe a da reprezentări în străinătate.

Tot ce e mare artă italiana a găsit în Benito Mussolini un sprijinitor fără rezerve.

De aceea cei mai de valoare scriitori italieni, mutat acolo dela Milano.

La serbarele inaugurației era de făță și Mussolini, autorul acestei mutări. Tot Mussolini a fost acela care a interzis Cabotinilor să pătrăsească teritoriul italiano, pe a da reprezentări în străinătate.

Tot ce e mare artă italiana a găsit în Benito Mussolini un sprijinitor fără rezerve.

De aceea cei mai de valoare scriitori italieni, mutat acolo dela Milano.

La serbarele inaugurației era de făță și Mussolini, autorul acestei mutări. Tot Mussolini a fost acela care a interzis Cabotinilor să pătrăsească teritoriul italiano, pe a da reprezentări în străinătate.

Tot ce e mare artă italiana a găsit în Benito Mussolini un sprijinitor fără rezerve.

De aceea cei mai de valoare scriitori italieni, mutat acolo dela Milano.

La serbarele inaugurației era de făță și Mussolini, autorul acestei mutări. Tot Mussolini a fost acela care a interzis Cabotinilor să pătrăsească teritoriul italiano, pe a da reprezentări în străinătate.

Tot ce e mare artă italiana a găsit în Benito Mussolini un sprijinitor fără rezerve.

De aceea cei mai de valoare scriitori italieni, mutat acolo dela Milano.

La serbarele inaugurației era de făță și Mussolini, autorul acestei mutări. Tot Mussolini a fost acela care a interzis Cabotinilor să pătrăsească teritoriul italiano, pe a da reprezentări în străinătate.

Tot ce e mare artă italiana a găsit în Benito Mussolini un sprijinitor fără rezerve.

De aceea cei mai de valoare scriitori italieni, mutat acolo dela Milano.

La serbarele inaugurației era de făță și Mussolini, autorul acestei mutări. Tot Mussolini a fost acela care a interzis Cabotinilor să pătrăsească teritoriul italiano, pe a da reprezentări în străinătate.

Tot ce e mare artă italiana a găsit în Benito Mussolini un sprijinitor fără rezerve.

De aceea cei mai de valoare scriitori italieni, mutat acolo dela Milano.

La serbarele inaugurației era de făță și Mussolini, autorul acestei mutări. Tot Mussolini a fost acela care a interzis Cabotinilor să pătrăsească teritoriul italiano, pe a da reprezentări în străinătate.

Tot ce e mare artă italiana a găsit în Benito Mussolini un sprijinitor fără rezerve.

De aceea cei mai de valoare scriitori italieni, mutat acolo dela Milano.

La serbarele inaugurației era de făță și Mussolini, autorul acestei mutări. Tot Mussolini a fost acela care a interzis Cabotinilor să pătrăsească teritoriul italiano, pe a da reprezentări în străinătate.

Tot ce e mare artă italiana a găsit în Benito Mussolini un sprijinitor fără rezerve.

De aceea cei mai de valoare scriitori italieni, mutat acolo dela Milano.

La serbarele inaugurației era de făță și Mussolini, autorul acestei mutări. Tot Mussolini a fost acela care a interzis Cabotinilor să pătrăsească teritoriul italiano, pe a da reprezentări în străinătate.

Tot ce e mare artă italiana a găsit în Benito Mussolini un sprijinitor fără rezerve.

De aceea cei mai de valoare scriitori italieni, mutat acolo dela Milano.

La serbarele inaugurației era de făță și Mussolini, autorul acestei mutări. Tot Mussolini a fost acela care a interzis Cabotinilor să pătrăsească teritoriul italiano, pe a da reprezentări în străinătate.

Tot ce e mare artă italiana a găsit în Benito Mussolini un sprijinitor fără rezerve.

De aceea cei mai de valoare scri

Deputații maghiari și limba română

Cu ocazia discuției în parlament asupra validării de mandatelor, ni s'a dat să auzim, din partea deputaților din partidul maghiar, niște scuze stupide, că nu cunoștem limba română îndeajuns, ca să se apere, cogiamite, impotriva „atacărilor nedrepte” ce li se aduc din partea deputaților și senatorilor români.

Iată un motiv mai mult, care se adaoga celor multe, toate importante, ca să le spunem verde-negă, că stăpânitorii de ieri, au întotdeauna folosit limba poporului subjugat de ei, ca să învețe, atunci când veacuri întregi a suportat acestui popor — bun numai pentru a le fi slujă — și doar cu stoarce banul, cu trudă muncit, în duri grele, din care i-a zis temniții din beișug.

Constatul deputaților maghiari din Dinea ungurească din Budapesta, cu popoul român — mai bine zis alegator — bia dacă iau avut din 5-5 ani — dar și auunci prin „cortesi români renegati”, cerându-i vîlul. De cînd și nezavdul poporului român nu durează, necum să-i învețe limba.

„Bocskors oldăh” (vlah opincă) și „Büdös oldă parasz” (țărănești păturoș) — erau zinicele episoade care i se aruncau asupra popor, care astăzi desătăpănește aceste pătuiri, dar cu mult mai tîrziu, decât s-și răsună în modul cum își răsună ungurii — când erau ei stăpâni!...

Aveam însă o măngăiere: inteligență de care a dat dovadă poporul român — veacuri de rândul, și pe care i-a contestat-o ungurii, mari și mici, în trecut ca și în prezent, — a ieșit biruinăre întotdeauna — și azi își răsună contestarea, resfrângându-se a supra fostilor stăpâni, de pe triste timpuri, — iar azi în Parlamentul României Mari din București — nu și pot apăra pacatele — căci poporul maghiar este apărat de legile românești — deoarece le-a lipsit și le lipsește și azi încă, inteligență de-a învăță și alte limbă decât cea pe care ne-a impus-o nouă...

Să acum, ca de încheiere, domnilor magnați, conți, baroni, barbași și szelești — vă dăm un sfat prietenesc — să nu vă prea bateți pe piept cu patriotismul dvoastră și în special cu democrația de care sunteți pătruniți — așa de mult — ci mai potrivit ar fi să stați în umbra — caci ieșind la căldura soarelui vi se topește untul de pe cap...

Spre cunoștință

Se aduce la cunoștință tuturor celor interesați, că avizul școlar pe an. sc. 1926—1927, al Internatului Diecean de fete din Arad, este publicat în „Biserica și Scoala” organul oficial al eparchiei Aradului.

Fluerăuri ascuțite; probela, ferindu-se că să-i facă loc, veni drept în fața corabiei.

O fluerătură puternică, desprătă, răsună atunci.

Mușica gramadă pe cheiu cătu cu groaza; toți ochii erau atinții la cele două vase, care trebuiau să ciocnească neavând vreme să mai abată.

Bâtrânu care urmărea de pe cheiu toate mișcările, scrâșnindu-se din dinți și un: „pasto diavolo” îi scăpa printre buze: pilotul dela probei greșește manevra.

Și el, cu ochii esită din orbite, cătu finta, mușcându-și buzele, pe când cu mâna își potolea bătăile înimie: aştepta...

Când înto'clipă, ca prin farfumec, toate pânzele fura lăsată jos și se auzi răsunând comenziile despușe și vasele ajunse unul în față altuia; bâtrânu cum sia înmormânt, ținându și răsuflarea i se păstrează ocașii, gunchii i se mișcă; ei întinse deodată mâna să cute un sprijin, dar se împeleni și căzu moito fară simțire...

Lumea se făcuse roată în jurul trupului gălbui și uscat, care zicea pe cheiu neînsufițit.

Iar vîntul din spre largul mărei, se îngămădea și el, făcându-și loc prin mulțime, și ca un vechiu și bun prieten, adiind ușor, și măngâia truntea resfirându-pletele și barba lui albă...

O atitudine neînteleasă — Tot în atenția unor ziaruri minoritare

Între presa românească și cea minoritară — de dincoace de Carpați — există o stare de fapte abolut necolegială și ne putem să credem că vina nu o purtăm noi. Am scris în No. 18 al ziarului nostru un articol cu titulatura celui de azi, în care spuneam că unele ziaruri minoritare din localitate, au început să uite că apar în cuprinsul său românești, deoarece atunci că d este vorba de denumirea strazilor, ac-ște ziar scriu numai vechea numire a lor, adică cea ungurească.

Atitudinea aceasta semnificativă a ziarelor în chestiune, le va fi — poate — pentru momentul de făță, avantajosă; să nu se uite făță, apa trece și pietrele rămână. Declarațiile de loialitate, făcute de către unii parlamentari, nu-i ceea ce nici o cultură politică, le vor face să cum ne convine și chiar să iau cînd anumite acțiuni ne vor dovedi contrarie, nu vom fi odată că a fost un tip de cînd presa minoritară a jîncit sentimentul nostru național. Această presă, nesocotește drăguțurile, de fapt, ale unui stat și steagă — or decât ori are ocazia — veninul, pe care îl va gusta în plin, în ziua din urmă.

Are dreptul aceasta presă, să și cultive ceteriori în limba lor, dar nu-i este permis o inversă stare de fapte, cîștagată în urma unui tratat internațional. Străzile din orașele ardeleni și iau dat o denumire în limba statului, căruia aparțin și nici una din aceste străzi nu se mai poate intitula cu denumirea fostă... Ce-a fost, a trecut și ce este azi, va fi că lumea. Dacă se deschide racia trecutului domnii directori ai ziarelor minoritare, au avut ocazia să vadă peste ce se dă, săcă socotim că atitudinea, care urmează să se repete zilnic va avea darul să învățăbească și mai mult starea de fapte, de azi, care este și așa, destul de necolegială.

Rostul presei, și cunoaștem și o parte și altă; urmarea adevăratului drum, al fiecărei din aceste părți, ar trebui să fie reluat că mai curând. — Ca ultim sfat, amintim presei minoritară proverbul românesc, plin de înțelegiune: „Fiecare pasare, pe limba ei pierde.”

Matchul de fotbal Timișoara—Budapestă — În loc de reportaj.

Ziua de Duminică, 4 Iulie a fost de mare însemnatate în viața noastră sportivă încă plăpândă. Echipa timișoreană Chinezul a învins temută echipă aleasă a Budapestei, la 2:0.

Cuvântul Ardealului a tinut și el să ofere cititorilor săi o dare de seamă detaliată asupra acestui eveniment sportiv. Nu și poate realiza însă intenționarea, din următoarele motive.

Redactorul nostru trimis la față locului, înarmat cu carte de legitimăție n-a putut intra pe arenă până ce n-a solvit taxa de 80 Lei pentru un loc de stat. Înțelesându-se de loja rezervată ziarășilor, i s-a spus că accesul în această loje este permis numai cu invitații. Cum însă din Arad numai Aradi Kozlony, Erdélyi Hirlop, Aradi Ujság, Aradi Friss Ujság și Erdélyi Sport au fost posibile în loja, redactorul nostru a fost trimis la un oarecare dr. Petrik, singurul în drept să distribue locuri din loja rezervată pentru pre-a.

Acest domn, care sărmănuș nu e vinovat că poartă un nume românesc, încăntat de revederea stemei și tricolorului roș-alb-verde pe pieptul aleșilor Budapestei, și a permis o atitudine revoltătoare față de reprezentantul singurului ziar românesc din Arad. Nu numai că nu i-a dat loc în încăpătoarea loje a presei, dar i-a și controlat dacă a intrat gratuit sau cu bilet.

Dar acest dr. Petrik, pentru care avem tot disprețiu, și-a permis lectia bine meritată. Echipa sa favorită a fost înfrântă, iar ziarulungurești, invitate fără excepție ca să fie martore victoriei Budapestei, sunt siliște să înregistreze dezastrul neașteptat.

Suntem informați de alta parte, că dr. Petrik, zguduit până în adâncuri de înfrângere Budapestei, s-a hotărât să demisioneze din demnitatea ce ocupă în organizația sportivă din Timișoara și să se repatrieze la Budapesta. Drum bun!

Inagurarea Sanatoriului grănicerilor dela Vața de Jos

Duminică, 4 Iulie, a avut loc la Vața de Jos, o solemnitate din cele mai înăunătoare: inaugurarea Sanatoriului grănicerilor.

Se stie că Vața de Jos este una din frumoasele noastre stațiuni clinico-terapice și balneară, așezată în jud. Hunedoara, în imediata vecinătate a județului nostru. Pentru o reîmpreștere a foților, după o odihnă înîșișă, nici să se pună alege o altă localitate D General Broșeanu, comand. Corpului grănicerilor a facut cea mai nimerită alegeră și suba ternii dsale — în primul rând de colonel N. Dumitriu, comand. reg. 4 grăniceri — au și iut înțelege dorința acestui excelent comandant de corp, deoarece sanatoriul ridicat la Vața de Jos, este pe lângă o operă tolositoare, și una de adevarată artă arhitectonică. Corpul ofițeresc grăniceresc, dovedit în timp de pace, ca și în timp de răbouiu, o perfectă unitate militarească de elită, avea absolut nevoie de o atare instituție de sănătate, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din ziua de 4 Iulie, trebue interpretată ca un nou act frumos. În istoricul armei grăniceresci. Noi, ca locuincii, am semnalat toate faptele frumoase ale reg. 4 grăniceri și le-am scos în evidență în toate ocaziunile, de aceia solemnitatea dela Vața de Jos, din zi

Presa maghiară și scandalul

Opera Română din Cluj a găsit cel mai larg sprijin în coloanele presei maghiare în lupta sa împotriva primăriei din Oradea. Putinele rânduri, ramase necensurate din coloanele scrise pe această temă, exprimau chiar și revulă publicului maghiar față de procedeul primăriei, iar în ziua, când au început spectacolele, un articol dintr-un ziar orădean era intitulat: „Dupa trei zile de luptă Opera Română a ocupat teatrul Heynán”. Un adeverat comunicat „Höffer” de pe frontul batăliei Operei Române cu Primăria.

Interesul gazetarilor maghiari față de Opere n'a scăzut nici mai târziu. Cîbul gazetarilor minoritari a trimis invitații speciale membrilor operei, rușindu-i ca în timpul sederelor lor la Oradea să-l onoreze cu prezența.

In schimb români s'u ilustrat cu absența lor dela spectacolele de operă. În premieră operetei Marți dela se trai maghiar nouă logot erau înă pline de români și lor din Marcuș care ocolește Opere, de teama artiștilor revoluționari se mandreia, ca el a organizat bîcul elementului românesc împotriva Operei!

Fru noastră atitudine din paralea unui fost inspector de teatru! De al felu tu nul operei, care avea carieră oficială, va avea urmări. Opere din Cluj a cetea Ministerului de Culte și Arte ordonată unei anchete pe truvenirea societăților dela Arad și Oradea.

A. T.

Dela Asociația Astra

Duminică, în 4 iulie, s'a întinut în frunța comuna Saliste una din cele mai reușite adunări generale de despartământ din către a avut „Astra” până acum. Pe o vreme minunată și în mijlocul unui mare entuziasm s'au adunat sătele din imprejurime cu preoții și învățători lor în frunte, ca să salută pe trimișii „Astrei”. Au fost întâmpinăți cu arc de triumf, cu vorbiri insuflete și cu prestații artistice vrednice de bunul nume ai saliștenilor. Intre oaspeți au fost: Dr. I. Lupaș, cu fam., dr. gen. I. Manolescu, președintele Centralei Caselor naționale (care a trimis prin „Astra” saliștenilor o tradiție un costum național din Breaza, secr. gen. dr. Gh. Banu, dela ministerul sănătății publice dr. Ioan Minulescu, directorul artelelor și reprezentant al președintelui „Astrei”, dr. V. Goldiș, consilierul dela ministerul sănătății publice dr. A. Voina, etc. Președintele desp. județean Sibiu al „Astrei”, dr. insp. școl. Silviu Teșosu, a condus adunarea generală a despartământului Serviciul divin a fost înțint de preoții localnici cu dr. protopop dr. I. Borcia în frunte, dsa a fost totodată președintele comitetului aranjator din Saliste.

La ora 12 s'a deschis o minunată expoziție de copii, la care au participat peste 250 copilași până la 5 ani, cu mamele lor. Cei mai bine hrăniți și mai frumoși, sănătoși au primit premii în bani și diplome. Dr. secret. gen. dr. Gh. Banu a întinut în școală o prea reușită conferință despre îngrăjirea ce trebuie să se dea copiilor. După masa comună, la care s'au sărbătorit: „Astra”, oaspeții și săliștenii, cu conducerătorii celorlalte sate, a urmat un concurs etnografic a 11 sate, în frunte cu învățătorii respectivi, cu steaguri și cu muzica. Serbare populară dela „Netedu” a reușit pesuș așteptările de bine. A donat un mare entuziasm. Tânărăii și tărancile din satele de prinprejur și săliștenii au arătat oaspeților ce jocuri naționale frumoase se mai pricep să joace. Vreau căteva mii de tineri împodobite să poată crea verde și tapășinele dela „Netedu”. S'au impărtășit premii pentru cele mai frumoase dansuri naționale. Seară s'a dat un concert de Reuniunea de cântări din Saliste, condusă de dr. prof. Gh. Oancea, spre satisfacția tuturor. Dr. gen. I. Manolescu a întinut o luminoasă și entuziasmată conferință despre „Cultura și apărarea națională”. A fost una din frumoasele zile, remarcabile în analele „Astrei”.

Comitetul central al „Astrei” a declarat „Foaia Noastră”, care apare săptămânal în Cluj Str. Memorandumul 22 (abonament anual 140 Lei), foaie de propagație culturală în serviciul Asociației „Astra” și o recomandă intelectualilor de a sate pentru răspândire între cărturari nostri dela sate.

Loc liber

Cum se înfrumusețează un oraș

Prinim din partea unui membru al comisiei de înfrumusețare a municipiului Arad* rândurile de mai jos, pe care le dăm publicitate, fără ca Redacția să și ia responsabilitatea conținutului.

In orașul sau mai bine zis municipiul Arad, funcționează de mulți ani o comisie pentru înfrumusețarea orașului. Această comisie se întâlnește foarte des și membri ei din statuți prezioase primăriei, astfel încât Arad devine din zi în zi mai „înfrumusețat” iar vizitatorii care sosesc aci, pot constata cu placere, progresele realizate în această direcție.

Sfătuim și pe celelalte orașe mari din țară să procedeze la fel și ne permitem să schița mai jos un program de activitate, care poate fi pus în aplicare — așa cum se poate să aplicare în Arad și care va da în scurt timp rezultat admirabil.

Pe strada principală a orașului se va organiza cel puțin odată pe săptămână targuri, care vor dura o zi și treagă, iar din cînd în cînd se vor organiza targuri mari, care vor dura și multe zile. Se vor amenaja în tot luna străzi principale barace de săcăduri acoperite cu pânză, echii și sdre tuit. În aceste barace se vor vinde, de preferință obiecte necesare populației dela țară, astfel încât orașul să se umple de cărăuș cu țară și ligini. Aspectul străzii principale va câștiga și mai mult dacă în față primăriei se vor crea grămezi de ferestre, scaune, paturi, și încărcă și de spătă etc. Murdările caielor dela marele nu vor de căruje să contribuie enorm la înfrumusețarea orașului.

Tot pe strada principală — mai ales dacă și largă și provăzuă cu arbori — se vor da concesii și pentru clădiri de barace care vor fi căt mai dese și vor avea un caracter permanent spre a nu mai putea fi înălțări niciodată. În fine, tot pe strada principală, la locul cel mai frecventat, se vor întinde sfuri legate de arbori de lângă trotuarul și de aceste sfuri se vor alătura în mod estetic cămeșii de noapte.

Spre a completa aspectul frumos și atrăgător al străzii principale, se va permite cărătorilor și copiilor vagabonzi, să circule printre public și să ceară de pmă. Acest sistem a dat la Arad rezultate admirabile, mai ales pe „corso”.

Dacă orașul posedă pavaj de asfalt, se va proceda astfel: La sfârșitul toamnei, atunci când se aşteaptă ploile și venirea ierniei, se vor face gropi în asfalt în tot orașul și străzile prevăzute cu astfel de pavaj. Aceste gropi se vor lăsa deschise în tot timpul ierniei și primăverei pentru apa ploilor și zăpadă să intre bine pe sub stratul de asfalt și să-l strice, iar cărătoarele, automobilele etc. vor servi la lărgirea acestor guri și la dislocarea totală a asfaltului.

Se va avea o deosebită grijă ca în față primăriei să rămână o gaură mai mare, largă de cel puțin un metru și lungă de 2 sau 3 metri.

In urma acestui procedeu se va vedea cum asfaltul va lăsa aspectul plăcut al unor valuri ondulate iar călătorii cu trăsura sau automobilelor vor fi legănați fără încercare ceea ce formează una din atracțiile orașului Arad.

In fine, începând din luna Mai se va proceda la ridicarea întregului strat de asfalt pe toată lăimea străzii și se va turna din nou. Această operație va începe înălțătoare încet și se va avea grijă ca gaura cea mare din față primăriei să rămână până în toamnă când operația se va începe dela capăt. Acest sistem este foarte practic și foarte economic, îl recomandăm cu toată căldura. Dacă bugetul nu va permite să fie aplicat înălțătoare, se vor face economii din altă parte. De ex. se va impună numărul măturătorilor și străzile se vor lăsa murări caci lumea nu bagă de seamă.

Felinarele se vor lăsa să atârnă în jos. Grilajul dela grădină se va lăsa stricat. Tablele pentru așezări se vor lăsa desfundate astfel în cîte ani de zile să rămână numai rame.

In cazul când orașul posede statuți sau monumente, acestea vor

fi dărâmate fără întârziere iar în locul lor se vor pune movile de pământ acoperite cu flori. Dacă vreun cetățean emite cununa idea cădării altor monumente sau statui, el va fi boicotat, inițiativa lui va fi trecută sub tacere păcătoare și se va uita de dânsa.

In adevarat un oraș nu se poate niciodată înfrumuseța pe această cale iar banii primăriei sunt necesari pentru alte scopuri mai înalte precum amenajarea camerei consilierilor, banchete numeroase și scumpe, daruri personale simândicoase, diverse premii și cupe de argint pentru societăți de tir de porumbel, football, tennis, biciclisti etc. etc.

In zile de sărbătoare se va înălța în față primăriei un steag tricolor mic și murdar spre a arăta că acolo se concentrează totă inteligența și activitatea cetățenilor.

Vom continua altădată cu aceste sfaturi, deoarece nu vom să încărcăm dintr-odată prea mult memoria edililor din Terra Românească. Nădăduim că ne vor fi foarte recunoscători și astăzi până cu bucuria zilei când aceste procedee se vor generaliza.

Un membru al com. de înfr. a municipiului Arad.

Tir de bile de sticlă, de porumbel lăut și porumbel VII

Soc. de vânătoare „Șiriana” din Șiria va întine la 18 iulie un concurs de tir de bile de sticlă, de porumbel de lăut etc. cu următorul program:

I. Concursul societății „Șiriana” la 10 bile de sticlă. Distanță 12 m. Premii pentru I. II. placă, pentru III. La acest concurs pot participa numai membri societății „Siriana”. Taxa de participare 200 Lei.

II. Concurs de deschidere. Premii pentru I. II. plătă, pentru III. Taxa de participare Lei 250.

III. Premiul duului baron Ludovic Solymosy. La 20 porumbi de lăut Distanță 10 m. Premii pentru III. Taxa de participare Lei 250.

IV. Premiul duilor baroni Ladislau și Sighismund Bohus. La 1 porumb viu. Distanță 32 m. Premii pentru I. și II. placă, pentru III. Taxa de participare Lei 300.

V. Concurs principal. Premiul duului baron L. Andrényi. La 10 porumbi viu. Distanță 26 m. 2. greșeli eschid condiționat. Premii pentru I. II. placă, pentru III. Taxa de participare Lei 300.

V. Concurs principal. Premiul duului baron L. Andrényi. La 10 porumbi viu. Distanță 26 m. 2. greșeli eschid condiționat. Premii pentru I. II. placă, pentru III. Taxa de participare Lei 300.

VII. Handicap la porumb viu. Handicapurile se vor stabili după rezultatele concursului principal. Premii pentru I. II. placă, pentru III. Taxa de participare Lei 300.

VIII. Handicap la porumb de lăut. Premiul Soc. de Vâنătoare „Siriana”. Premii pentru I. II. placă, pentru III. Taxa de participare Lei 250.

X. Poulturi la porumbel VII. Poulturi la porumbel VII și bile de sticlă, conform înțelegerii la față locului.

Hotăriri generale:

1. La concurs se vor respecta regulamentele din Monte-Carlo.

2. Timpul de anunțare se fixează pe 10 iulie 1926. Anunțarea locului cu 20% mai scăpă.

3. Aranjatori își rezervă dreptul de a schimba evenimentul-programul.

4. Bilet de intrare: 50 Lei de persoană.

5. După concurs cină comună la restaurantul „Cenral”. În decursul concursurilor bufet și muzica.

6. Juri: Dr. Ladislau Bohus, dr. Simion I. Pop, dr. Romul Lază, Ioan Crăean, Antoniu Sarnezey, Antoniu Kapdebo.

7. Taxa de participare se trimită pe adresa duului dr. D. Lengyel, Șiria. Concursul se va întine și în caz de vîță și în până.

Dela Cercul de Recrutare Arad

Iu atenția tinerilor cu termen redus din contingentul 1927 și contingentul mal vechi —

Ministerul de Războiu dă următoarele instrucțiuni cu privire la tinerii cu termen redus din ctg. 1927 și a tinerilor din ctg. mal vechi care n'au împlinit limita de vîrstă sau nu li-s'a ridicat acest drept de Minister:

1) Cererile de amânare pentru studii se vor primi la Cercul de Recrutare până la data de 1 August 1926.

2) În cerere se va specifica anul nașterii tinerului și Cercul de Recrutare unde a recrutat cei din contingentul mal vechi ca ctg. 1927 vor arăta și ultima lor situație militară.

3) Actele complete pentru amânare de studii vor cuprinde:

a) Cererea facută în termen (în decursul lunii iulie 1926).

b) Declarația Md. A și B. vizante de Administrația Finanțiară.

c) Recepția de plată taxei (pe nume și înainte de tinerului).

d) Un certificat — unic — de înscrisie pe anul în curs, care să cuprindă și activitatea școlară pe anul expirat (eci din clasa anului 1927 și cel care cere amânare pentru studii vor prezenta numai certificat de înscrisie).

4) Tinerii vor primi dela Cercul de Recrutare Adevărante de primirea cererii și data înregistrării și ce acte au fost depuse odată cu cererea, acte ce trebuie amăinate în cerere.

5. Nu se va da curs actelor tinerilor studenți ai Facultăților din Țară sau străinătate, care nu sunt însumati în condițiunile Art. 52 din Legea Recrutării (dreptul de termen Redus) păcătoare și nu vor depune actele valabile pentru însumare de absolvierea școalelor respective, observându-se că certificatele de absolviere școalelor nerecunoscute de Stat sau din străinătate să aibă via de echivalare a Ministerului Instrucțiunii publice.

6. Actele semnalate la punctul 3 litera a, b și c, se vor înainta în decursul lunii iulie 1926 iar cele semnalate la litera d, până la data de 1 Decembrie 1926.

8. În cerere care se înaintează în luna iulie tinerii se vor angaja, că vor depune până la data de 1 Decembrie 1926 actele semnalate mai sus.

8. Cei care până la data de 1 Decembrie 1926 nu vor compăti actele sprijinitoare cererii de amânare și eventual și de însumare în condițiunile Art. 52. L. R. vor fi incorporați 1.

Cei ce nu se vor prezenta în termen, vor fi datuți resușu de cărui ajutor putem ca în timpul de pace ieftin a lumina, încălzii, pregăti mâncăruri, a călcă rufe și a ne scăda. Instalațiile necesare și montările le execuțăm pe rate și pe prețuri de regie.

Biroul uzinelor

din str. Eminescu Nr. 4, să la dispoziția On. publice în ce privesc

3 comenziile etc.

Atelierul dentistului

WOLLMANN EMIL

se află

in Piața Catedralei

fost (Tököl-ter) 6. 59

O splendidă floare de Orchidea înfioșește în vitrina florarului Pauzar.

Regatul României. Prefectura județului Arad. Serviciul finanțiar și economic. No. 9574-II-1926.

Publicație.

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 10 augusta c. orele 10 a. m. se va întine în locația Serviciului Finanțier și Economic dela Prefectura Județului Arad licitație publică cu oferte îchise în conformitate cu art. 72 și următorii din legea asupra contabilității publice penru furnizarea a 29 buc. bluse pantalonii, veste și chipiuiri necesare oamenilor de serviciu dela aceasta Pref

